

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1913. december 14.

284. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felülső szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hóra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Szemlélődés.

Delegáció és képviselőház. — Törvényhatósági választások az országban. — A pénzügyi helyzet és a városok. — A keleti vasutak ügye. — A bajor miniszterelnök a fegyverkezés ellen. — Az állami tisztviselők függetlensége.

A magyar politika ismét az osztrák eszászárvárosba helyezte át a székhelyét. Ott a delegációk plenáris üléseiben vivja az ellenzék kemény tusáját a kormány és pártja ellen. A küzdelem homlokterében Andrásy Gyula gróf áll, aki a külügyi politikájáról mondott nagyszabású beszédével az egész külföld figyelmét is felhívta. Képviselőházunkban csak december hó 15-én folytatódik ismét a munka, ekkor kerül ismét napirendre a sajtó megreformálásáról szóló törvényjavaslat. Ez ellen a javaslat ellen az ellenzék még minden megmaradt eszközt fel akar használni, mivel a sajtó szabadságára nézve kárhözatosnak tartja, ha ebből a javaslatból törvény lenne. A kormány viszont biztosan reméli, hogy mielőbb sikerülni fog tétő alá hozni a reformot. A karácsonyi parlamenti szünet előreláthatólag január hó közepéig fog tartani. Azután mindjárt a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslat kerülne napirendre. Ugyan csak a jövő évi sürgős teendők közé van felvéve a közigazgatás államosítása is. Mindentől látni tehát, hogy a kormány és párt-

ja mindazt meg akarja valósítani, amit felvett a programjába s legujabban fennem hirdetett.

Most folynak le országsszerte a városokban a törvényhatósági bizottsági tagválasztások. Érdekes jelenség, hogy a mostani választásoknál általában rendkívül sok az önjelölt. Itt is, ott is garmada számra bukkanunk fel azok a minden áron érvényesülni óhajtó alakok, akik abban a hiedelemben ringatóznak, hogy ők vannak hivatva városaik ügyét sikeresen előbbre vinni. Szép és nemes dolog a közügyek iránt való érdeklődés, ezt fejleszteni és istápolni is kell az emberekben, azonban az már sajnálatra méltó jelenség, ha önös érdekek kielégítése végett óhajtanak egyesek a municípiumokba bekerülni. Az ország több nevezetes gócpontján, ugymint Szegeden, Kassán, Nagyváradon Hódmezővásárhelyen stb. az országos politika felfogása szerint tagozódtak a választások, az ellenzék mindenütt a saját embereit óhajtotta bevinni a törvényhatósági bizottságokba és ez a legtöbb helyen sikerült is neki.

A polgárság az országban igen el van keseredve a jelenlegi pénzügyi politika miatt, amely erősen nyomja a városokat. Egyáltalában nem tudnak kölcsönökhöz jutni, amikre pedig oly nagy szükségük volna és érdekeik kielégítésénél, intézmények létesítésénél lépten-nyomon akadályokra bukkanak. A városokban érzik meg legelső sorban a polgárok a jelenlegi sanyaru közgazdasá-

gi helyzetnek a szomorú következményeit és így nem esoda és természetes, hogy a szimpatiajuk mind inkább azok felé fordul, akik a polgárság anyagi terheinek a könnyítését tüzték ki feladatukul.

Rendkívül nagy fontosságú és monarchiánkra nézve ugyszólván életbe vágó kérdés az, hogy mikép fog megoldodni a keleti vasutak vajudó ügye. Tagadhatatlan, hogy monarchiánknak a kereskedelmi pozícióját a Balkánon súlyos veszedelem fenyegeti, A mikor még a Balkán legvirágzóbb piacai török kézben voltak, akkor elegendő volt monarchiánknak a Törökországgal fennálló gazdasági kapcsolat. Amióta azonban Törökország európai birtokainak háromnegyed része Szerbia, Görögország és Bulgária birtokába került, azóta teljesen meg van rendülve balkán-gazdasági politikánk. Külügyi kormányunk ezért azt gondolta, hogy a meginduló vám- és kereskedelmi szerződési tárgyalásoknál jelentős fegyver lesz a kezünkben az, ha a keleti vasutakat a birtokunkba kerítjük és így ezen vasut tarifapolitikájával ellensúlyozhatjuk a Balkán-államok túlköveteléseit és szereshetünk védelmet a mi érdekeinknek. Ezzel szemben azonban a Balkán-államok internacionálisá akarják tenni ezt a vasutat és mindegyik állam a saját területén érvényesíteni akarja a maga befolyását, sőt erősen azon dolgoznak, hogy mindegyik a saját részét államosítsa. E tárgyban most a eszászárvárosban nagyban folynak a tanácskozások, félő

A „Tengerpart“ tárcája.

Emberem, hallod?

Françoise az alacsony szobában az asztalt terítette, mikor egy lövés dördült el. Karját mereven fölemelte, úgy figyelt, az öreg Thomas pedig karosszékéből zsörtölődött:

— Ne most már az estét sem várják be a puskázással! Bizonyos, hogy Pierre puffantotta le a nyulat, amelyre már egy hét óta les.

— Aligha — felelte Françoise — Pierre hazatért a többiekkel s most kinn van a magtárban.

— Akkor hát a te embered!

Françoise kése hegyével keresztet vetett a kenyérre, aztán vastag karójkot szelve, fogai között mormogta:

— Nem hinném...

Majd az ajtóhoz lépett és csipőre tett kezökkel várt. A nap lement. Az alkonyi esendét a kutyaugatáson kívül semmi nesz sem zavarta. Kikiáltott:

— Nos, jöttök-e már? Az estebéd kész.

E pillanatban egy sánc szaladt be az udvarra, hangosan ordítva:

— A gazda... a malom mögött... főlholtan fekszik...

Rohantában majdnem mekiütöközött Françoisenak, de az megragadta karját és

sápadtan dadogta:

— Mit beszélsz?

— Eddig már meg is halhatott... a puskája sült el... a golyó a gyomrába fúródott! — s éles hangon kiáltozott tovább, úgy, hogy a malom emberei mind összeszaladtak. Egyik leány felsikoltott: — Tűz van! — de a sánc letorkolta: — Nem tűz... a gazda halt meg... — míg Françoise félőrülten jajgatott a pátvarajtóban. — Milyen szerencsétlenség! Az én szegény emberem!

Egyik legény már kifutott az utra s ő könnyörögve szólt utána:

— Várjatok... hozzátok a lámpát!

A szoba mélyében a vén paralytikus feszengett székeében: — A fiamat akarom látni — nyögdecselte, de a nagy zürzavarban senki sem hallotta. Végre kihoztak egy kőzilámpát és Baptiste vezetésével valamennyien szaladni kezdtek, Françoise is velük szaladt, de a sáros uton megesuszott a lába és elesett.

— Várjatok! Segítség! — Fölemelték s alkör jajgatva, siránkozva kapaszkodott a segítők kabátjába.

— Ne ilyen gyorsan... jaj! a lábam... nem bírok tovább... Tessék! újra leestem... segítetek... várjatok!

Csak az ő hangját hallották, mert a parasztokat, minél jobban közeledtek a végzetes helyhez, annál inkább elnémította a fölelem. A fordulóán valamennyien megáll-

tak. Az árok mélyéből mintha hörgést hallottak volna. S a vén vizsla, melyet magukkal hoztak, dühösen morogva, szaglászva tunta szét orrával a száraz harasztot, mint amikor nyul közellétét érzi. Két férfi előre lépett:

— Ördögbe is... Meghalt!... Még nem! Hallom a lélegzését! — jegyezte meg az egyik. — Segítetek, no... ütten nem hagyhatjuk!

Françoise eltaszította a közelállókát és letérdelt. A kőzilámpát odatartották, hogy jobban lásson. Az árok mélyén sártól-vértől bemooskolt, holtfehér arccal, mozdulatlanul feküdt Jean gazda.

— Meghalt! — mormogta a lámpát tartó. Míg Françoise a mozdulatlan alak fölé hajolva, egyre csak ezt ismételte:

— Emberem, hallod?

Két kezébe fogta a fejét és fölemelte. A test megrázkódott, szemei felnyitáltak, rettenetes kifejezéssel meredve a kérdezőre, viaszszzerű ujját pedig göresösen vezette nyakától le a mellékre, majd a gyomrára.

— Lít fáj, emberem? — zokogta Françoise. Lehajolt s úgy vizsgálta a sebet, amely nem is látzott súlyosnak, csak egy nagy esomó aludt vér feketélett alatt. Egyik paraszt, ki a katonaságnál a kórházi csapatnál szolgált, így mormogott:

— A seb nem látszik mélynek s ha az orvos egy ügyes vágással elcsipné az ideget, hogy a vérzést elállítsa...

azonban, hogy nem fognak a ráuk nézve óhajtott eredményvel járni.

Európa népei általában elégedetlenkednek a rettenetes fegyverkezések miatt. A lapok mindenütt telve vannak az e miatt való panaszok hangoztatásával, sőt akadt már egy miniszterelnök is, még pedig a bajor, aki a bajor alsóház egyik minapi ülésében határozottan állást foglalt a túlzott fegyverkezés ellen. Kinyilatkoztatta, hogy a mostani hadseregfejlesztés évekre elegendő, hogy a német birodalom hatalmi állását biztosítsa. Azt mondta, hogy szeretné, ha bizonyos körök, amelyek mindig újabb és újabb katonai fejlesztést sürgetnek, intőjelet látnának a beszédében. Ez nyilván a német császárhoz volt adresszálva, aki legelső sorban az okozója a rettenetes katonai fegyverkezéseknek. A német politikának vagyunk azután esatlósai mi is, e miatt vagyunk kénytelenek elszenvedni a rettenetes anyagi terheket.

Míg nálunk határozottan az az irány érvényesül, hogy minél több tisztviselőt tegyenek a központi hatalomtól függővé, hisz a közigazgatás államosítása is csak ezt fogja eredményezni, addig más országokban az ellenkezőjét tapasztaljuk. Még a bürokratikusság Németországban is azon vannak, hogy a tisztviselőket minél függetlenebbekké és önállóbbakká tegyék. Így legújabbban a porosz kormány egy oly értelmű törvényjavaslatot terjesztett a porosz országgyűlés elé, amely hathatósan fogja megvédeni a tisztviselőket az érdekeik. Többek között kimondja azt is, hogy mivel rendkívül sok esetben feljebbvalóknak az igazságtalan üldözése következtében ártatlanok veszítik el az állásukat, avagy pretereáltatnak az előremenetelben, még a jogerőssé vált fegyelmi ítélet is új tárgyalás alá vehető. A német tisztviselők aránytalanul jobban is vannak dotálva, mint minálunk és politikából nem lehet velük méltánytalanságokat elkövetni. Valóban legfőbb ideje volna már annak, hogy a tisztviselői kar helyzetén Magyarországon is gyökeresen javítsanak. Igaz, hogy tartanak mindenféle gyűléseket és ankéteket az érdekeikben, ámde míg nem lesz egészséges alapokon megvalósítva a szolgálati pragmatika, addig nem is lehet

— Gondolod? — kérdezte Françoise, anélkül, hogy föltekintene.

— Mondom, no!

— Emberem... szegény emberem! — zokogta újra az asszony. Térdeire fektette a sebesült fejét s úgy ismételtette: — Emberem, hallod?

A vér tovább szivárgott s a sebesült nem mozdult.

— Vigyük a majorba — javasolta egyik, de Françoise tagadólag intett.

— Nem akarom, hogy érintsék... látjátok, hogy elállt. Várjátok... ne mozdítsátok... — A vér mind egy esomóba futott s azt a benyomást keltette, mintha már nem is folyna. Egyik asszony meg is jegyezte: — Igaza van... már nem vérzik. Olykor magától is oláll.

— Igen — szólt Françoise — úgy látják, olállt a vérzés. Vigyük hát haza.

Négy férfi fölemelte a sebesültet s a kézilámpa hosszú, imbolygó fényénél megindultak hazafelé. De a mozgás következtében a vér ismét nagy, sötét esőppökben folyni kezdett.

— Megint megindul a vérzés! — kiáltotta az egyik — várjátok!

De Françoise közbekiáltott:

— Nem... nem... csak haza!

— Talán orvost kerítök — mondta egyik.

— Jóságos Isten — siránkozott Françoise — most itt hagytok engem magamra,

beszélni arról, hogy a helyzetük biztosítva van és hogy önértetes szabad polgárokhoz méltóan léphessenek föl. Sajnos, a mostani idők nem olyanok, hogy ennek a megvalósulását lehetne remélni.

A kivándorlás szabályozása.

—«0»—

Fiume és Trieszt.

A kivándorlás egyre emelkedő tendenciája Ausztria kormányköreiből nagy nyugtalanságot kelt és ezt a nyugtalanságot csak fokozzák azok a messzire dagadt és meglehetősen piszkos hullámok, amelyeket a legújabb leleplezések korbácsoltak föl. Sajnos, az osztrák kormány sem a kivándorlás forrásainak — a pauperizmusnak, a munkanélküliségnek — bezárásával akarja a kivándorlás lázát enyhíteni, bár e tekintetben a népjóléti, a munkásvédelmi, általában szociálpolitikai törvényhozás terén valóságos utópista-állam a Lajtán-tuli. A kivándorlási ügyek ellenőrzése csak részben vezet célhoz; e tekintetben Ausztria előtt ott áll Magyarország, amely mondhatni klinikai esete a kivándorlás minden típusu körjének.

Az osztrák kereskedelmi minisztériumban hetek óta folynak a tárgyalások, amelyek tárgya: a kivándorlás kérdésének definitív megoldása. Különösen két szempontot tartanak szem előtt: az egyik az ismert kivándorlási visszaélések lehetetlenné tétele és ezt a kivándorlási ügyek nagyobb és kiterjedőbb ellenőrzésével kívánják elérni. A másik cél: a fiumei kikötő kedvezményezése, ami által a semmiképp se gátolható kivándorlást legalább ezen a ponton fruktifikálnók. A minisztériumban folyó tárgyalásokról a következő részletek szivárogtak ki:

A trieszti hajóstársaságok közt lehetőleg nem létesül kontingenskartel; egy árkartel — bizonyos megfelelő föltételek mellett — nem ellenezhető. Amennyiben ezen az alapon a trieszti kikötő jelentékenyebben függetleníthető Hamburgtól és Brémától, arra kell törekedni, hogy a trieszti társaságok szolgáltatásképsége javuljon és itt elsősorban az utazási idő tartamának

Epen négyen vagytok, akik vihetitek. Ha te elmegy, mihez kezdünk? Én nem segíthetek... hiszen egész testemben reszketek...

Ujra megindultak. Françoise minden lépésnél föl-sírt:

— Emberem... hallod?

— Amaz csak egyformán hörgött tovább.

— Álljátok meg — szólt egyik — kiesszük a kezemből. Hadd igazítsam meg.

Másodszor is megálltak s a sebesültet letették az út szélére. Egyik megkérdezte: Ki emelte föl a puskáját? — Miféle puskát? — felelte a másik — hiszen nem is volt nála fegyver! — Bizonyos? — Hogyne. Kerestem körülötte. — Akkor nem az ő puskája süllhetett el. Valaki belőlhett... Mondt csak, Françoise!

Françoise zokogott:

— Mit tudom én! Az emberem itt halódik s ti csak össze-vissza fecsegtök. Emeljétek föl...

— Már nem vérzik! — sugta az egyik — nincs több vére.

— Jóságos Isten! — dadogta Françoise. — Emberem... hallod?... Ha meg halt volna... Nagy Isten! — a haldokló felnyitotta a száját. — Ne beszélj! Ne mozdulj! Lássátok, lélegzik. Gyorsan, vigyétek... mentsétek meg, gyorsan... szaladjatok!

A férfiak nem mertek szaladni, nehogy a betegnek fájdalmat okozzanak, de az asszony, nem törődve a vérről, amely most

kell esökkennie. A trieszti társaságok eddig 14—20 nap alatt szállították a kivándorlókat Triesztből Északamerikába. Nyilvánvaló, hogy a kivándorló, akit a Norddeutscher Lloyd és a Hamburg-Amerika Linie hajói minden nagyobb nehézség nélkül kilenc-tizenkét nap alatt vittek Amerikába, nem szívesen szánta rá magát a Triesztből való utra.

És minthogy a trieszt—északamerikai utvonal mindössze egy harmaddal hosszabb mint az északnémet kikötőkből kiinduló. Triesztből tizenkét nap alatt minden különösebb akadály nélkül ki lehet szállítani a kivándorlókat.

Ha ez sikerül, ha sikerül a kivándorlás áradatát Trieszt irányában szabályozni: ennek nemesak a trieszti hajóstraságokra lesz nagy jelentősége, hanem Triesztre és Trieszt egész vidékére is. A kivándorlók élelemmel és minden más utra szükséges anyaggal való ellátása föltétlenül kedvezően fogja befolyásolni Trieszt forgalmát. Egyébről nem is szólva: az osztrák vasutak transzport-üzlete mindenestre jelentékenyen emelkedik.

Ami a trieszti társaságok közt — esetleg — kötetendő árkartelt illeti, a kereskedelmi minisztériumnak meg kell állapítani a tarifa maximális határait. Hogy a kivándorlás sulypontja a fiumei kikötőre essék, arra is gondolnak, hogy a körülbelül negyvenezerre rugó orosz kivándorlóval szemben, akik évente az osztrák határt érintik, hogy innen egy európai kikötőhöz érjenek, bizonyos szabályokat léptetnek e tekintetben életbe. Előreláthatólag nem lesz nehéz módot találni rá, hogy e kivándorlók is Trieszt felé dirigáltassanak.

Hogy a sok kivándorlási visszaélést megszüntessék, arra gondolnak, hogy minden társaságot felelőssé tesznek az ügyek-ségeikért. A társaságok ezáltal kötelességüknek tartanak, hogy maguk ellenőrizzék az ügynekeiket és tiszta üzletszerzésről gondoskodjanak. A kivándorlás nagyobb központi ellenőrzése végett a belügyminisztériumba szakfőosztályt hívnak meg, akik a monarchia keleti részeinek kivándorlási viszonyait személyes megfigyelés alapján ismerik — tehát a magyarokat — és inspekción-utazásokkal és jelentéstételekkel egészítik ki állandóan az információikat.

már karját, mellét előntötte, egyre hevesebben unszolta őket: — Gyorsan... gyorsan...

Mintha a halál rémülete nehezedett volna a sötét utra. Odabenn az öreg, látva a kis csapat érkezését, jajgatni kezdett. Ügyet sem vetettek rá. A lépcső alján meg kellett állniok. Össze-vissza kiáltottak: — Hozzatok lámpát... kialudt... Elfogyott a gyertya... Françoise, hol találunk gyertyát? — Nem tudom... a konyhában... nem tudom... Azt sem tudom, hol a fejem... talán a szobában, ahol az öreg van... — Az öreg gyertyát kikapták az öreg szobájából, aki egyedül maradván a sötétben, sírni kezdett. Izzadtan, porosan vonszolták fel az emberek nehéz terhüket a lépcsőn s odafenn a szobaajtó előtt ismét várniok kellett, mert a kulcs nem volt a zárban.

— Lenn van az asztalon... — vacogta Françoise — vagy a pohárszék fiókjában... nem tudom... már nem tudom... keressétek... Emberem... hallod?

Végül is a kőtenye zsebében akadtak a kulcsra. S mikor a sebesültöt végre ágyra fektették, mélységes esend állt be. Françoise a vérről fedett, majdnem hideg mell fölé hajolt s egyre a mozdulatlan arcot nézte, kétségbeesetten ismételte: — Emberem, hallod?... — A betegnek egy arcizma sem mozdult. Odakinn egy kutya ugatta a holdvilágot. S a mélységes esendben az asszony hirtelen fölegyenesedett s két karját szétárva mormogta:

Ujdonságok.

—0—

Tájékoztató.

— *A kir. kormányzó* magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— *A tengerészeti hatóság* épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— *A népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— *A temető* naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— *A Cunard* magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőtti. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— *A tersattói Frangepán-vár* naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— *A Danubius-hajógyár* telepe, a rizshántológvár, a papírgvár, kőolajfűtőgyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „*Adriatica*“ cogaegvár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— *A kivándorlási ház* megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— *A városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

—0—

LUCA NAPJA.

Azt mondják, hogy a kultúra, a műveltség és felvilágosodás térfoglalásával karöltve jár a babonának a pusztulása. Az abszolút művelt emberre nézve megállhat ez — bár a „legtisztább fejű“ emberek között is feltalálhatók egyes babonás eredetű szokások — de a nagy tömegre, az átlag-emberekre nézve semmi esetre sem.

Ha a babona eredetét kutatjuk, úgy azt már a paradicsomi korszakban is feltalál-

— Gyorsan az orvost... a tisztelendő urat...

— A paraszt, aki a kórházi csapatnál szolgált, közbemordult:

— Itt már nem kell orvos... Ha az ideget idejében elcsipték volna... Most már vége... Tudom... elégszer láttam ilyet!

— Meghalt! — dadogta fakó arccal Françoise. — Meghalt... Bizonyos?... Meghalt! — s ekkor mély, bugó hangon, ajkát férje fölére tapasztva, mintegy alázatos tisztelettel a halál iránt, kétszer ismételte: Emberem, hallod?... emberem...

Térdre roskadt, de nem vetett keresztet. A férfiak levették sapkáikat.

— Az öreg... odalenn sir, — szolt az egyik.

— Megyek, — felelte Françoise. S tétován, tántorgó léptekkel, akár egy részeg, levánszorgott a lépcsőkön. De mikor a legalsó lépcsőfokra ért, halkan, egészen nesztelenül, felnyitotta a kamra ajtaját és besugta: — Pierre! Elfojtott, félelemtől reszkető hang sugta vissza: — Igen... Megtörtént! — Az asszony fogai közt sziszegte vissza s egyben egy üveg bort nyújtott be: — De nem a te érdemed! Ha én el nem tartóztatom őket az uton, — még kimászik belőle!

Aztán behuzva az ajtót, bement az alacsony szobába, ahol az öreg sirdogált, s ő bár nyugodtan, de ismét reszkető hangon belesírt a sötétbe:

— Emberem! Szegény emberem!

Paul Tagnier.

juk. Mózes könyvében olvasható, hogy az Éden közepén az egyik fa az örök ifjúság „az örök élet“ fája, amelyről azért nem szabad enni, mert „amely napon abból enni fogsz, halálnak halálával mulsz ki.“

A vallások tiltják és helyel-közzel üldözik is a babonát, de azért éppen azok között legerősebb a babona, akiket első tekintetre a legvallásosabbaknak látunk, akik legjobban látszanak járatosoknak a vallás dolgiban, a hitben. És ezen nincs mit csodálni.

Az az ember, aki a vallási gyakorlatban él, aki mindent transcendentális lelkülettel szemlél, legyen bár a legfelvilágosultabb elme a profan dolgokban: okvetlenül beleütökzik itt is, ott is olyan dolgokba, melyeket nem tud magának azonnal megmagyarázni és olyankor segítségére siet a babona, mely mindent „érthetővé“ tesz.

Ez a tény, mondom, azoknál áll, akik bizonyos műveltségi fokra emelkedtek, de a nagy tömegnél egészen másképpen alakul, mert a tömegeknek a mindennapi kenyérért folytatott küzdelemben teljes lehetetlenség világozássá szert tenni.

A babona tehát a tömeg vallása. Ne tessék ezt paradoxonnak venni. Az egyének, az individuumnak ugyanis lelki szentációkra feltétlenül szüksége van. A mi korunk szelleme határozottan vallásellenes, következképpen hitrontó irányzatú.

Igy pl. a tömegnek azt hirdetik, hogy az Isten abszolút hatalmu, láthatatlan és elmenkkel felfoghatatlan lény. (A filozófia szerint, ha az Isten felfogható lenne, megszűnne Isten lenni, mert kisebbé válnék szellemileg az emberről.) Igen, de az alsóbb műveltségű tömegnek ez nem elég. Ezt folytonosan ösztökéli valami arra, hogy a neki érthetetlen tanítást felfoghassa. Ebből következik aztán, hogy az Istent öreg embernek képzelik, a kenyeret az Isten testének mézik és ezért az utfélen talált kenyérdarabot szinte szent megilletődéssel teszik valamely illendőbb helyre, ha ugyan otthon való elégetésre (légő áldozat?) zsebre nem vágják.

A tömegeknek, melyek a történelem egyes korszakaiban szinte egyformák voltak, lelki szükségletét minden időben a táltosok jósok, jósók és kuruzslók elégitették ki. A régi időkben, sőt a barbárságban élő népek-nél a jósok most is vallásos tiszteletben részesülnek. A kulturnépeknél azonban a jövődömondók, a jósók tisztában vannak azzal, hogy ők a hiszekeységre, a tudatlanságra építhetnek csak s ezért igyekeznek magukat olyanoknak feltüntetni, mint akik a profán emberre nézve felfoghatatlan „természetfölötti“ erővel összeköttetésben lennének. A régi jövődömondók azért voltak becsületesebbek a napjainkbeliéknél, mert azok maguk is hitték saját „tulvilági“ hatalmukban. Azok sokszor kinhalált szenvedtek e képzeletükért, míg a modern jósok rövid idő alatt meggazdagodva vonulnak nyugalmába.

Mint hogy minden kornak meg voltak a jósai, jövődömondói, természetesen a mi korunknak is megvannak a maga Pythiái. Nálunk, magyaroknál érthetetlen okból Szent Luca szüz és vértanu nevenapja (december 13.) az az idő, amikor a jósók legjobban aratnak. Innen kezdve karácsonyestéig készítik a szerelmeseik a „Luca székét“ (Közmondás a lassan készülő dolgokra: Készül, mint a Luca széke.) Egyébként is a karácsony körüli időszak igen sok olyan babonás szokást látat, amelyek azt mutatják, hogy a magyarság fölött hiába viharzott el a kilenc keresztény évszázad, sok pogány eredetű dolog maradt még e népben apáról-fiúra.

Szent Lucáról azt beszéli a szentek legendája, hogy rendkívül szép és művelt nápolyvidéki leány volt, akit a római pogány bíró a legballatlanabb kínzások után megöltetett. Talán az az oka annak, hogy a babonás emberek az ő „régő közbenjárását“ kívánják, különösen szerelmi ügyeikben.

Mindzeket a mai Luca-napra való emlékezősből mondtam el és azért, mert az óváros egyes előretettebb viskóiban nagy sürgős-forgást láttam. Az illető viskókban — titkos jósók laknak. (ps.)

—0—

— **A fiemei vasutasok.** Ily címen tegnap ismertették a Vasutas Szövetség fiemei kerületének mozgalmát. Erre vonatkozólag a Vasutas Szövetség Központi vezetősége a következőket mondja:

Mindenekelőtt meg kell cáfolnunk azt a hírt, mintha a Vasutas Szövetségben bármiféle forrongás is volna észlelhető. Igen, a kerületek dolgoznak, különféle, gyakran egymással ellentétes értelmű határozatokat hoznak, amint hogy ez már vele jár a Szövetség munkálkodásának természetével. Egyik kerület ezt a kérdést tartja fontosnak, másik azt, az egyik kritizál, a másik alkot, de egymás ellen, vagy a központi vezetőség ellen egyetlenegy kerület sem tör. Nagyon szépen megférnek valamennyien egy táborban és egymás mellett.

A való tényállás az, hogy a Vasutas Szövetség fiemei kerülete tösgyökeres ellenzéki kerület. Ellenzékiége azonban nem személyi, hanem tisztára tárgyi természetű és csak a központi vezetőség egyes ténykedéseinek elbírálására vonatkozik. Így van ez a jelen esetben is. A fiemei, debreceni, ceglédi és budai kerületek országos rendkívüli közgyűlés összehívását kérték két ok miatt: az egyik a pragmatika módosítása, a másik a Vasutas Takarékpénztár felszámolása. Ezt a két kérdést kívánják bővebben megvitatni országos gyűlésen.

Ezzel szemben a temesvári, szegedi, szolnoki stb. kerületek ellenzik az országos közgyűlés egybehívását, amelyhez különben is tiz kerület hozzájárulása szükséges. A szövetségre nézve költségesnek tartják a közgyűlést, amely körülbelül 6000 koronába kerülne. Ezzel szemben azonban nem zárkoznak el e kérdések országos megvitatása előtt, de azt a jövő év május havában megtartandó rendes évi országos közgyűlésre kívánják halasztani. A központi vezetőség is ezen az állásponton van és nyilvánvalólag ez a felfogás fog a kerületek többségénél diadalra jutni.

Ami a központi vezetőség iránti bizalom kérdését illeti, erre nézve bátorokodunk felhozni, hogy bizalmatlansági határozatot a központi vezetőséggel szemben egy kerületben sem hoztak. Sem Fiumában, sem máshol.

— Kankovszky Ferenc a Liceumban.

Tegnap a Rajnamenti városokról szolt gazdag vetítésekkel kapcsolatban a Liceumnak már sokat ünnepele tudós előadója: Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos. A Rajna! Zarándokhelye minden németnek, a gazdag multa vidék, monda és költészet, história és művészet, természet és emberi munka hordták itt össze ezredévek óta a nagyszerű anyagot a figyelmes szemlélő számára. És mennyi megértéssel szolt ezekről Kankovszky. A Loreley mondák hangulatát árasztották a csendes folyó mellékén emelkedett várromok és városok és ebből a hangulattól a képek és az érdekesítő leírások egy pereig ki nem zökkentették a nagyszámú hallgatóságot. Bevezetése ez az előadás annak a nagyobbzabása konferenciának, melyet jótékony célból fog nyújtani a jeles conferenciá a Liceum közönségének: a Tulipánok országáról.

A Rajna vidékét különösen a magyarországi viszonyokkal való egybevetés tette a közönségnek hozzáférhetőbbé. Segítették ezt a kitünően sikerült nagyobbára szines diapositívek, az áttekinthető és nagy gondtal stílizált előadás, és a fel-felesillanó humor. Ez előadásokat a Németországba készülő Kiviteli Akadémia hallgatóinak sorozatos menetben is felajánlotta Kankovszky. A Hollandiáról szolt részt a Liceumban januárban fogja ismertetni.

A jövő héten Képegy Béla tanár fog értekezni a magyar testőrség koráról, Bossonyei halálának százéves fordulója alkalmából.

— **Nagy lopás Triesztben.** Triesztből jelentik: A Stadion-utcán levő postaépület közelében egy postakocsiból tegnap 116.900 koronát tartalmazó pénzeszsák tűnt el. A rendőrség széleskörű nyomozást indított s az esetről a szomszédos városok rendőrségeit, így a fiemeit is, értesítette.

Triesztből jelentik: Tegnap délelőtt három postai alkalmazottat fogott el a rendőrség, mert az a gyanu ellenük, hogy a Stadion-utcában levő 7. számú postahivatalból a főpostára átszállított és szabályszerűen lezárt postaszákból 116.900 koronát elloptak. A 7. számú postahivatalból osztrákok este a rendes postakocsival szállították át a főpostára a 116.900 koronát tartalmazó lepecsételt zsákot. Péntek délelőtt 10 órakor az osztrák-magyar bank itteni fiókjában vették észre, hogy a zsákban pénz helyett értéktelen papirosok voltak. Az ügyben a rendőrség erősen titkolózik.

— **Nem lett öngyilkos.** A minap megintuk, hogy Kornfeind József, az Unio életbiztosítási társaság 17 éves pénzbeszedője eltűnt szüleinek lakásáról s két levelet hagyott hátra, amelyekben bejelentette, hogy a tengerbe ugrik, amint a beszédett pénzből 150 korona eltűnt. A fiút szülei mindenütt kerestették, s tegnap Mátovicából az az értesítés jött, hogy ott látták Kornfeind Józsefet. A szülők táviratilag kérték a fiu feltartóztatását, a távirat azonban elkésett, mert időközben Kornfeind tovább utazott.

— **Városi színház.** Tegnap Fall Leo híres operettjét „A dollárkirálynő”-t adták felt ház előtt. A társulat tagjai mind nagyon kitettek magukért, Pozzi, De Claire és Calligaris kisasszonyoknak majd minden táncukat és áriájukat meg kellett ismételniök. Ma este B. turnusban, továbbá holnap, vasárnap délután 3 órakor mint népies előadás mérsékelt helyárral „A Gésák”-at adják, vasárnap este pedig A turnusban közkívánatra megismétlik „Il biricchino di Parigi”-t, Pozzi kisasszonnyal a címszerepben. Hétfőn este ismét „A dollárkirálynő” kerül színpadra De Claire primadonna jutalomjátéka gyanánt.

— **A kikötőből.** December 13. Érkezett: Gilda osztrák gőzös Triesztből, 1295 bál pammattal; Barletta olasz gőzös Bariból, 580 zsák maggal, 380 üres zsákkal, 250 zsák fűgével és 10 hordó olajjal; Alpha osztrák gőzös Triesztből üresen.

Indult: Union osztrák gőzös Castellamareba, 620 tonna fával.

— **Uj torpedóhajó.** Portoréból tegnapelőtt a Danubius-gyár fiumei telepére vortatták az Orjen nevű új torpedóhajót.

— **Elítélt felség sértő.** Vincevic Ferenc horvátországi kőműves ez év október 13-án a Panachoff kávéházban sértő szavakkal illette a királyt. A kávéházi vendégek erre beszólították Radakovic Rafael rendőrt, aki aztán a királysértő kőművest bekísérte a rendőrséghez. Utközben Vincevic a rendőrelőtt is megismételte a kávéházban hangoztatott sértő kifejezéseit. A kőműves ellen a budapesti kir. ügyészség királysértés vétsége miatt emelt vádat. Tegnap tárgyalta ezt a bünygyet a büntető törvényszék dr. Baráth Zoltán táblabíró elnöklete alatt. A árgyaláson a vádolt tagadta, hogy királysértést követett volna el és védelmére azt hozta fel, hogy a kérdéses alkalommal teljesen részeg volt. A bíróság Vincevic Ferencet királysértés vétségeért kéthónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Razzia.** A susáki rendőrség tegnap éjjel razziát rendezett, mely alkalommal 17 csavangót fogott el.

— **Elütötte az automobil.** Tolján Antónia 60 éves asszonyt tegnap a Via Castellón egy autó elütötte. Szerencsére csak kisebb zúzódásokat szenvedett, amelyeket a mentők bekötözték.

— **A véletlen.** A rendőrség egyik dektívje tegnap este elfogta Fernetich Alajos 30 éves és Baldich Antal 24 éves csavargókat, mert a via Industria egyik kapujában arról tárgyaltak, hogy egy tömeglakásba mennek és ott ellopják hálótársaiknak értékesebb holmijait. A titkosrendőr a lakására menet véletlenül, félfülle hallotta meg, hogy miről tárgyal a két jómádár.

— **Albán levélbélyeg.** Tegnap érkezett az első levél Fiuméba új albán levélbélyeggel. A levél Fiuméba Valonából érkezett egy itteni kereskedőhöz, ki a levélborítékot behozta szerkesztőségünkbe. Az új levélbélyeg rendkívül izléses, tetszetős kiállítású, kerek médaillonban Kasztrióta Skanderbég Gyuro albán hős arcképét mutatja.

— **Fiatalkor gonosztevők.** Egy idő óta igen gyakoriak lettek a nagyvásárosarnokban a lopások. Leginkább a piaci elárúsítónok panaszkodtak, hogy éjszakára otthagytak áruikat dézsmálják. Egy közrendőr tegnap éjjel lesbe állt s észrevette, hogy öt fiu elrejtőzik a vásárosarnoki ládák közé. Több rendőrt hívott, akik elesípték a fiukat és bevitték őket a rendőrségre. A fiatal legények jó ismerősei a rendőrségnek. Mazzarelli, Ponte, Miskulin, Prekletic és Jurkovic 15—18 éves fiuk az elfogottak, akik beismerték a vásári tolvajlásokat.

— **Baleset a petróleumkikötőben.** Freiberg Simon 37 éves kikötőmunkás tegnap hordókat gurított a petróleumkikötőben s közben egy hordó a jobblábjára esett, amely eltört. Freiberget a kórházba szállították.

— **A Nemzeti Kaszinóból.** Holnap, vasárnap délután 5-től este 9-ig tartja Fiumei Nemzeti Kaszinó ezidei második. táncal egybekötött teaestélyét.

— **Pénz a föld alatt.** Tegnap délután 4 órakor arról értesítették a rendőrséget, hogy a seuglietói vasúti alagút bejáratánál egy kutya egy zsákot kapart ki a földből s abban több ezer koronát találtak. A rendőrség kiküldötte néhány emberét, akik megállapították, hogy a dolog valóban megtörtént s hogy a pénzen néhány fiu megosztzkodott. Minden jel arra vall, hogy az összeg a Perich Demokos óvárosi lakosnál történt lopásból ered. A rendőrség most keresi azokat a fiukat, akik a pénzt elvitték.

— **Egy hűségese szobaleány.** Hat hónap óta lakott a tersattói várkastélyban, Nugent grófnőnél, Grossmann Frigyes színész a családjával. Három hónappal ezelőtt Grossmann nem tudta megfizetni a lakbért s egy hónapi haladéket kért házasszonyától. A grófnő a halasztásba beleegyezett, de az egy hónapból három lett. Közben Nugent grófnő külföldre utazott. Grossmann felhasználva a háztulajdonosnő távollétét, elment egy zsibárushoz, akinek eladta a butorait 160 koronáért. Ezt a dolgot megtudta a grófnő szobaleánya, aki megtáviratozta a történeteket urnőjének, aki a távirat alapján várakozással hazatért. Grossmann már nem találta a lakásban a grófnő, de azt még megakadályozhatta, hogy elvigyék a már megfizetett butorokat. Grossmann ellen megtették a feljelentést.

— **Hajóösszeütközések.** Kielből jelentik, hogy szerdán éjjel a sűrű ködben Holtenau közelében, összeütközött a „Lothringen” nevű német sörhajó a glasgowi „Hilda” nevű angol gőzössel. Az angol gőzös fával megrakodva a keleti tengerből jövet a kieli csatornán akart keresztülhaladni s ez utján került szembe a német hadihajóval. Bár az angol gőzös léket kapott, nagyobb baj még sem történt, mivel a német hajó az angol gőzöst hamarosan bevontatta a kieli dokkba s ott nyomban kijavításához fogtak. A Lothringen hadihajó teljesen sértetlen maradt.

— **Ólmozt loptak.** Ismeretlen tettesek mintegy 80 korona értékű ólmozt loptak az épülő susáki vízvezeték anyagraktárából. A susáki csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Corso mozi.** Ma esti műsor: Halál után, dráma. — Utána két beszélő film.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

A veszedelmes fogzási időszak.

Pirosposzsgássá lesz a sápadt kinézésű gyermek, ha anyjuk nekik a könnyen szedhető Scott-féle eskamájolaj-emulsiót adja. De a mi ezen szert a gyermekek részére még értékesebbé teszi, jótékony hatása a fogzás idején. Tudvalevő, hogy sok gyermek ebben az időszakban különösen rosszkedvű, ugyan is fogacskaik előtörése fájdalmat okoz nekik és nem hagy nekik nyugtot. Aki ezt ki akarja kerülni, nyuljon az évtizedek óta fényesen bevált Scott-féle eskamájolaj-emulsióhoz, mely a legbevehetőbb formában tartalmazza a fogzáshoz szükséges anyagokat, a fiatal testet friss erőhöz juttatja és lehetővé teszi az egészséges fogacskaik előtörését. Anyának és gyermeknek nyugalmas éjszakai vannak mellette.

A Scott-féle emulsió azonban felnőttek részére is hasznos szer, mert ezeknek kimerülés esetén új kedvet és erőt nyújt.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII. akkor egy üveg új utján próbaadagot küldünk.

THALIA SZÍNHÁZ

(Salita del Calvario)

Ma szombat és holnap vasárnap este 8 órától a 79. ezred zenekarának közreműködésével

NAGY CSALÁDI TÁNCMULATSÁG.

Belépőjegyek:

uraknak Kor. 1.30, hölgyeknek 40 fillér.

A közelő karácsony és újév alkalmából van szerencsém ajánlani

Perzsa választékú török és perzsa szőnyeg áruházamat.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy üzletemet látogatásával megtisztelni szíveskedjék.

Figlio di Haggi Giorgio Aidinyan

Piazza del Commercio 6

Uj- szőrmeáru-üzlet!

Lazzarini A.

SZÜCSMESTER ÉS SAPKAKESZÍTŐ

Via Petrarca 6. szám. (Dubravcsics-ház)

(a dohánygyár mögött)

elvállal mindennemű szőrme- és prémárak gyors és pontos elkészítését és átalakítását.

— — — Olcsó árak! — — —

A Ganz-gyári kizárás.

BUDAPEST, dec. 13. A Ganz-gyári kizárás ma is változatlan. A munkások hétfőn értekezletet tartanak és ezen döntenek további eljárásukra vonatkozólag.

Arculvert katonatiszt.

BUDAPEST, dec. 13. Tegnap késő este a Múzeum-köruton egy hadnagy két hölgyet kivont karddal megtámadott. A legkritikusabb pillanatban Bálint Zoltán tőzseügy-nők sietett a hölgyek segítségére. Bálint elvette a tiszttel kardját és kétszer arculverte. A kardot átadták a katonai hatóságnak. A tiszttel kilétét eddig sem sikerült megállapítani.

Nem lesz gyufaegyedáruság.

BUDAPEST, dec. 13. Azok a tárgyalások, melyeket a pénzügyminiszter folytatott a magyarországi gyufa-tröszttel, nem végződtek kedvező eredménnyel, minek folytán a magyar gyufamonopoliumot egyelőre nem alkotja meg a pénzügyi kormány. A 24 gyufagyár lehetetlen igényeket támasztott a kormánnyal szemben.

Uj hadihajó.

POLA, dec. 13. A haditengerészet hajógyárában hétfőn délelőtt fogják vízrebocsátani a „Karnoleon“ új haditengerészeti gőzöst.

Öngyilkos földbirtokos.

SZOLNOK, dec. 13. Tassy Kálmán dus gazdag földbirtokos pusztamonostori kastélyában ma reggel morfiummal megmérgezte magát és meghalt. Öngyilkossága okánl neuraszténiát és nagy tőzsdei veszteségeket emlegetnek.

Lezuhant bányakosár.

MAEHRISCH-OSTRAU, dec. 13. A Wilczek gróf tulajdonát képező Emma-tárnából felemelkedő bányakosár kötele elszakadt és a kosár, melyben hét bányász ült, 350 méter magasságból lezuhant. A hét munkás szörnyethalt. A felszállást megelőző hatósági próbán a felvonó készülékeket kifogástalannak találták.

Elfogott kivándorlási család.

KRAKO, dec. 13. A rendőrség elfogta Rzeszében Paduch volt reichsrathi képviselőt, akit az utóbbi kivándorlási családokban való részességgel gyanúsítanak.

A szerajevói tanács.

SZERAJEVO, dec. 13. A tegnap lefolyt községi választásokon többnyire a régi tanácsstagokat választották meg újból.

Ékszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Értesitem Fiume n. é. közönségét, hogy — tyukszemirtó és masszázsmütermet — nyitottam.

Sok évi eredményes munkásságom különböző helyeken, mint pld. az „Ilona“ és „Quarnero“-fürdőkben és Abbaziában, garancia arra, hogy m. t. klienseimet a legjobban és legpontosabban fogom kiszolgálni.

Számos látogatást kér **Jandricek Gjuro**
Fiume, Via del Fosso 5., II. Telef. 14-81.
Fogadó órák d. e. 10—12 s délután 3—5-ig.

Megvakulás elől a halálba.

SOPRON, dec. 13. Kismartonban Szent Pál dr. jóhírű ügyvéd afölött való kiétségbeesésében, hogy rövidesen megvakul, tegnap föbelötte magát.

Proklamálják Kréta annekszióját.

ATHÉN, dec. 13. A király krétai utazásának az eredeti tervét megváltoztatták. Az új utiprogramm szerint a király Venizelosz miniszterelnökkel szombaton este indul az Amphitrite jachton és vasárnap dél előtt érkezik Krétába, ahova a helyőrség már egy nappal előbb megérkezik. A görög kamarát az annekszió ünnepélyes proklamálásánál a kamara elnöke fogja képviselni. A krétaiak bérelt gőzösökön nagy tömegekben utaznak Kaneába, hogy tanui legyenek a nagy nemzeti eseménynek.

ATHÉN, dec. 13. A kormány közölte a hatalmak követeivel a london—bukarest—athéni szerződés ratifikálását. Utalt arra is a kormány, hogy a szerződés által Görögországnak a határai Epirust és az Aegéi-tengert kivéve véglegesen meg vannak állapítva és Kréta szigetét is magukban foglalják.

Mozognak az albánok.

BELGRÁD, dec. 13. A limai hegyvidék körül fegyveres albánok mutatkoznak. Ennek folytán Szerbia is fegyveres csapatokat állítottatott a fenyegetett helyre.

Lakmározó rablók!

MISKOLC, dec. 13. Vakmerő betörés történt az éjszaka a miskolci vasutas kórnán. Zucsek Antal vasuti gyakornok és Miskei Vilmos segéd pénztárnok nagy zajra riadtak fel álmukból. A szomszéd szobából hallatszott a lárma: két idegen alak vidáman lakmározott. Betörők voltak! Amikor Zucsek és Miskei beléptek a szobába, a rablók futásnak eredtek, Zucsek és Miskei utánuk, a rablók visszalövéldöztek, figyelmessé lettek a rendőrök is, izgalmas revolveresata fe lödött ki. Az egyik betörő, egy tüzerkatonára, összeesett, a másik elmenekült. A tüzért letartóztatták, társát, kinek nevét nem árulja el, nyomozzák.

Szénüzlet nyitás.

A nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására adom, hogy az „Ilona fürdő“ udvarában

—o SZÉNUZLETET NYITOTTAM o—
hol is porosz valamint trifaili darabos kőszén bármilyen mennyiségben a legolcsóbb árak mellett, leolmozott zsákokban

házhoz szállítva

kapható. Megrendeléseket 13-92 és 13-93 telefonszámok alá kérek.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását. Teljes tisztelettel

Kell Henrik

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az ujjonnan átalakított, jól ismert

AL TAMBURINO

Via Lod. Kossuth (a postaépület mellett.) vendéglőt saját számlámra átvettem. Kitiűnő konyha, isztriai és dalmát borok, Puntigam sör.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGADOK.

Számos látogatást kér

FRANCOVICH RÓBERT.

Giardino Pubblico - Etterem.

Telef. 14-95. - Népkert-Mulató - Telef 14-95. Minden este Variété-előadások, változó műsorral. — Kellemes helyiség, egész éjjel nyitva. — Kabaré hajnalig.

Barbis Angelo

az Adria-kávéház volt üzletvezetője.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-08 szám.

A jó gyermekeknek.

legalkalmasabb Mikulás-napi ajándék

egy jó könyv

amely oktat és szórakoztat.

Nagy választék magyar, olasz és német gazdagon illusztrált s elpusztíthatatlan könyvekben

A GYERMEKVILÁG RÉSZÉRE.

Mérsékelt árak!

ZANUTEL A. könyvkereskedése

Via Adamich 4.

Eladók:

Igen diszes kivitelű és nagy hangterjedelmű 1500.— koronába került **pedál cimbalom**; most 250.— korona.

Remek kiállítású sok színes s egyéb képekkel tarkított pazar kötésű, nagy **utazási album**, mely már a múlt században lelt a könyvpiacról, 125.— korona. Bolti ára 250.— korona volt.

Magyar munkákból álló könyv és egyéb irodalmi termékek gyűjteménye fél árban.

Cím: **Salita del Pino, Villa Bartolomei, földszint.**

Házassulandók

kik **gazdagon** nősülni óhajtanak (ha vagyontalanok is) forduljanak **díjtalan** felvilágosításért a kontinens első és legnagyobb intézetéhez. Magyar levelezés. „Hy-men“, Berlin 18.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz fürdők.

☛ Szobák 3.— koronától feljebb. ☛

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

Velence**San Marco szálloda**

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A gennap kiállításán dícsérő okmányokkal kitüntetett SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

Komptoirista vagy komptoiristanó, magyar anyanyelvű, helybeli nagy bank részére keresetlik. Ajánlatok „BANK“ jellegű kiadóba címzendők.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Dalmát borkereskedők panasza.** A Bécsben megjelenő „Neue Wein-Zeitung“ legutóbbi száma a dalmáciai borhamisításokkal kapcsolatban a következőket írja: A dalmátok részéről egyre több a panasz azok miatt az intézkedések miatt, amelyekkel a dalmát boroknak Fiumén keresztül Magyarországra való behozatalát megnehezítik. Alig mulik el hét, hogy Ausztriában interpelláció, vagy más parlamenti akció lenne ebben az ügyben. A dalmát borexportőrök ma nagy dilemmában vannak, ők vezekelnék a mult évi törkölyborgyártók büneiért és az ellenőrző (dalmáciai) hatóságok mulasztásaiért és tehetségeért. E mulasztások következménye a törkölyborral elkövetett visszaélések elharapódzása volt, ennek nyomában pedig a magyar kormány szigorú óvintézkedései jártak, melyeket a dalmát boroknak Magyarországra való behozatalánál fogatosítottak. A dolgok ilyen állása mellett — mint ismeretes — az osztrák kormány, ahelyett, hogy a visszaéléseket Dalmáciában kellő eréllyel megszüntette volna és ezzel elejét vette volna annak, hogy a magyar kormány a dalmát boroknak Magyarországra való behozatalát rendkívüli intézkedésekkel megnehezítette — köztudomású tényeket egyszerűen letagadott. Ennek a szerencsétlen taktikának a hatását most elsősorban a tisztességes dalmát borkereskedők érzik meg, mert ők vannak valójában megkárosítva. De van egy más következménye is az osztrák közegek mult évi mulasztásainak. Mig a dalmát borkereskedők a Fiumében fogatosított óvintézkedések nyomása alatt a törkölyborgyártással az idén kevés kivétellel alább hagytak, addig a termelők köreiből a törkölybor-készítés oly rendkívül erős mértékben harapódzott el, hogy ezt a legerősebb ellenőrzés mellett is majdnem teljesen lehetetlen kellő korlátok közé szorítani, amíg ezek az ügyben példás büntetésekkel nem járnak el.

+ **Az Adria hajóinak mozdulatai:** Adria Génuában berakodik hazafelé B vonalon. Andrassy dec. 11. indult Valenciából A vonalon. Arad dec. 5. indult Cardiffból Velencébe. Árpád dec. 12. indult Messzinából Nápolyba és Marseillebe B vonalon. Balaton dec. 11. haladt el Gibraltár mellett Rouen és Glasgow menet. Báró Fejérváry dec. 7. óta Anconában kirakodik. Báthory dec. 9. indult Sebenicóból Maltába, Lisszabon, Leixoes és Bordeauxba. B. Kemény dec. 9. indult Fiuméből Alicante, Rotterdam, Antwerpen és Leithbe. Buda II. dec. 11. haladt el Gibraltár mellett Brazília menet. Carola Oránban rakodik hazafelé északafrikai vonalon. Deák dec. 7. óta Fiumében berakodik Bordeauxba. Duna dec. 9. óta Cardiffban berakodik Velencébe. Ferenc József Király okt. 1. vizrebecsátatott. Jókai Rio de Janeiroban kirakodik, onnan Santosba. Kálmán Király dec. 10. óta Triesztben van, berakodik északafrikai vonalon. Kassa dec. 11. indult Cataniából hazafelé A vonalon. Kolozsvár Nemoursban berakodik hazafelé északafrikai vonalon. Lederer Sándor Nápolyban berakodik hazafelé A vonalon. Matlekovits okt. 24. óta Triesztben javítás alatt van. Mátyás Király Cataniában berakodik hazafelé B vonalon. Nagy Lajos dec. 10. indult Swanseából Velencébe. Rákóczi Triesztben berakodik Marseillebe B vonalon. Stefánia dec. 10. indult Palermóból

Rouenba. Szapáry Bariban berakodik kifelé lybiai vonalon. Széchenyi dec. 8. óta Bengáziban van, északafrikai vonalon. Szeged dec. 4. óta Triesztben van, onnan Fiuméba, hol Braziliába fog rakni. Széll Kálmán dec. 10. haladt el Gibraltár mellett Velence menet. Szent István dec. 12. indult Cardiffból Maltába. Szent László Nápolyban berakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Tibor dec. 2. indult Rióból Oránba, Malta, Fiume és Triesztbe. Tisza dec. 11. indult Tunisból kifelé északafrikai vonalon. Zichy dec. 11. indult Bariból Marseille és Spanyolországba A vonalon. Zrinyi Fiumében berakodik Marseille és Spanyolországba A vonalon.

— **A Grünhut és Tsa cég hajóinak mozdulatai:** Anna fát rak ki Cataniában Fiuméből; Colombo kirakás alatt Marseilleben; Lina déligyümölcsöt rak Cataniában Fiume illetéges Budapest részére; Magyar fát rak ki Nápolyban Fiuméből; Mongibello fát rak Fiumében Sicília részére; Indeficienter gabonát rak Brailában Taranto és Bari részére.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzión és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és arnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Talajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Órák,
Ékszer,
Gramfonok és
Lemezek

olcsón kaphatók;

valamint JAVÍTÁSOK eszközöketnek:

VERMES magyar órásnál

Viale Deák 22.

(a pályaudvarral szemben)

A Fiumei Kereskedelmi Bank R. T.

takarékletetek után

5% kamatot ténit

A tőke és járadékadót a bank sajátjából viseli.

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

MAGYAR VENDÉGLŐMBEN

Riva Szapáry 6. (a tengerparton)

abonomákat elfogadok házon kívül is

A helybeli közönségnek havibérletnél 20% kedvezményt adok. Kitűnő magyar konyha!

Finom hegyi borok!

Kőbányai sör!

A söntésben pompás italok és friss ételek.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel Liebermann Izsó vendéglős és szállodás.

„Karácsonyfadísz és játékaruka.
Kap lapunk minden olvasója nagyon olcsón mint
jutalmat

Gyönyörű karácsonyfadísz 1913.

Mi a modern ezüstkörök
romlás izéles, igazán pompás
választékát küldjük
szét. Valódi ezüst és matt
selyemruk, és pedig arany-
lak. Karácsonyi csengők,
színtámasok, ezüstlámpák,
jégcsapok, dísz paradicsom-
madarak, trombiták, harson-
nák, reflex-golyók, ezüst-
golyók festményekkel, pe-
golyók

mes gyümölcs, kigyógolyók, gyönyörű festsípek, patent
gyertyatartók, díszangyalok, karácsonyi angyalok moz-
gatható üvegcsarnokokkal, angyalok több gyönyörű új-
donsággal. Az I. gyűjtemény 30-érből 6 kor. 95 fillér,
II. gyűjtemény 180-érből 4 kor. 95 fillér.

Karácsonyi összeállítás 1913.

Fűrészek: 1 var. melyet meg lehet rohani és a fa-
lakat, toronykat össze lehet löni, gyönyörű kiállítás, a
duk kedvező játéka 1 főlegyer, alkalmas a verba való
lövekre, nagyot szól, artalmatlan, 1 aczélszárú felkapcsol-
ható, 1 karton katonákkal, 1 jelző sip láncszál, 1 hadi-
hajó mozgatható ágyakkal, 1 kalapcsomó láncszál, 1 kar-
ton teljes tekebakkal és golyóval, 1 nagyon csinos ezü-
korautomata, 1 mozgó tevé beduinnal, 1 kábusz játék hat
kúzzsal, 1 karton asztalos szerszámmal, szolidan elké-
szítve, 1 dominójáték fadóhozban, 1 Hegedi, alkalmas ját-
szásra vonóval, 1 nagy színes képeskönyv, asztal terít,
1 vasút órámmal felhuzható, magától szalad 4 vagonon,
1 goldin gyermekóra felhuzható, 1 fatoll (tartóval), 1 regatta
csónak két evezővel, mozog, nagyon mulatságos, 1 szá-
mologép, 1 metalophon, a melyen minden dal játszható,
1 igen szép gözgép (fűbűt) fűthető, biztonsági szeleppel,
modelleket hajt, összesen 30 darab 2 K 20 csekély ár
mellett. Ugyanez az összeállítás, de a gözgép nélkül 6.00.
Könyvek részére összeállítás: 140 cm. nagy beszálló
örösbaba alvó szemekkel, áll, ül és mosható, papa és
mama mond, modern frizúrával, 1 nagy babaszoba díszesen
kártyozva, teljes babaszoba berendezés poltt, 1 konyha
berendezés fa- és ércedényekkel, 1 fem takaréktűzhely,
1 nagy eleg. színes mesekönyv Öspikerózikaró, 1 eger
csodásig hit, mozog közp. erővel, 1 mozgatható szél-
malom, 1 tollszekrényke fából, 1 karton igen csinos ki-
vételű falusi jászág, 1 pénzszekrényke kulccsal zárható,
1 dominójáték fadóhozban, 1 pontos háztartási mérleg
súly skál, 1 goldin óra leányok részére hosszú láncszál,
1 repülőgép mozg. tható, zsinórra erősítve repül, 1 gyermek
verrógép kézhajtással, 1 kinematograf (előképek) mini
Laterna magica is használható, pompás mulatság bálatok-
nak és óráknak, összesen 36 db. rendkívül olcsón 1 K 9.00
ugyanazon összeállítás kinematograf nélkül csak 1 K 6.00
Ezen híreket előreláthatóan csak egyszer jelenik meg,
ajánlatot tehát megrendeléseket azonnal eszközölni, mert
éssenkint számtalan megrendelés, melyek későn érkeznek
Minden megrendeléshez, mely december 15-ike előtt hozzánk
érkezik, karácsonyi ajándékkul egy csinos tárgyat ingyen mel-
lékelünk, melynek értéke a megrendelés nagyságától függ.
Egyedüli értékelés utánvétel, míg a készlet tart.
Auer H. kivitelei áruháza által Wien 14. Postafiók
(Keresztény ország) 3 Wien 117

Nagy karácsonyi árusítás!

Hol? Hol? Hol?

a Rosenthal Lipót-féle
Magyar áruház-ban
DANTE-TÉR 1. sz.

Nagy választék játék és pipere-árúkbán.
Olcsó szabott árak mellett.

Allami tisztviselők, vasutasok és pénzügy-
őrök árkedvezményben részesülnek.

Megnyílt

a CORSO 34. sz. házban a volt KORNICZAI-féle
helyiségben

UJ DISZMŰ ÉS JÁTEKARU-ÜZLET.
MIKULÁS ÉS KARÁCSONYNAPI
AJÁNDEKOK!

Veszek és eladok

a legelőnyösebb árakon minden-nemű használt, tiszta

ruhát és uniformist.

Levelező-lap hívásra jövök, a környékre is.

Via Giosue Carducci 14 sz.
Zeisler I. zsbáros

Horváth Ferencz - Fiume

Via Fr. Petrarca 4.
angol uri szabó műhelye

Készít uri öltönyöket a leg-újabb divat és mérsékelt árak mellett. Elfogad bármilyen tisztítást és javítást.

**OLD - ENGLAND
URI ÉS NŐI KALAPÁRUHÁZ**

Corso 39. — FIUME — Corso 39.

A „Crystys-London“ -i kalapok egyedüli fiumei rak-tára. Párisi és Borsalino kalapok és modellek nagy vá-lasztékban. Karácsony és ujévre 15% a szabott áraból!

**Vendéglő „AZ ARANY SZARVAS“-hoz.
(AL CERVO D'ORO)**

Fiume, Via Lodovico Kossuth 5. A posta közelében. Teljesen újjalakított helyiség. Olasz és német konyha. Dalmát és isztriai borok. Refosco. Muskoták és pezsgő. Naponta friss hal különlegességek. Előfizetések jutányos árak mellett elfogadtatnak Kényelmes és teljesen újon berendezett szobák idegenek számára olcsó árakon. A kereskedelmi utazók kedvenc találkozó helye.

Miletta József, tulajdonos.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely al-kalmazottat keres, forduljon bi-zalommal

Logarić J. közvetítő irodájához

Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.
Üres lakások és butorozott szo-bák szintén közvetíttetnek.

Tisztelettel hozom tudomására a n. é. vevő közönségnek, hogy **üveg- és porcellánárú üzletemet**

áthelyeztem a volt fióküzletem he-lyiségébe, Via del Porto I. sz. (a nagy vásárcsarnok közelében). A helyiség túltömöttsége folytán az összes árukat leszállított áron adom el. Kiváló tisztelettel Korniczai I.

Legkeresettebb családi lámpa, K. 1. — és feljebb Asztali lámpák, felszerelve K. 8. — és feljebb. Vállalunk teljes villamberendezéseket, jutányos árban!

„Unitas“ Műszaki —
Ipar Vállalat, Fiume,
Via E. Amicis 9 sz., Telefon 292.
(Fenice színházzal szemben).

Karácsonyi és ujévi ajándék!

Még csak rövid ideig! **Kobrak-cipők 25-50 százalék edgedményvel!**

Megérkeztek a valódi amerikai **Barry-cipők** Kizárólag árusítja:

Fiume Corso 46 Vértess S. cipőraktára Tel. 10-01.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villa-mos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitünő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

„Alla Flotta Americana“

NEUMANN ZSIGMOND

FIUME

Via dei Negozianti 3
Telefon 13-19.

Dús választék mindennemű cipőkben, férfi divat, disz-műárak, utazási cikkek és játék árúkbán.

Mikulás alkalmából leszállított árak!!

Padjen József - Fiume

Via E. De Amicis 6 sz. Telefon 221. Via G. Car-ducci 8 sz. Telefon 14-64.

**Nagy raktár kő- és faszénben,
vágott fában és kőolajban.**

Elárúsítás kicsinyben és nagyban. Házhozszállítás. Nér-sékelt árak. Nagyobb megrendeléseknél engedmény.

Thierry A. gyógyszerész balzsama

segítségét nyújt bármely betegség, ellen, különösen a légzési szervek megbetegedéseinek, köhögés el-nyalásodás, rekedtség, gégeka-tarhús, tüdőbaj, étvágytalanság, rossz emésztés, koleraszerű beteg-ségeknél, gyomorgörcs esetén. Kül-sőleg az összes szájbetegségeknél, fogfájásnál, mint szájvíz, égési se-beknél és kiütések ellen kitünően bevált. 12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy speciallűveg 5.00 kor. Na-gyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszer. egyedül va-s a lódi Centifolia-kenőse Megakadályoz s megszüntet vér-mérgezést, fájdalmas operációkat egyakrabban felelőssé tesz. Használatos gyerekekgyas nőknél, fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlíkeményedés ellen. Orbánc, tel-

THIERRY A. Orangyal-győszertárától. Pregrada, Rohitsch mellett.

**A via Giuseppe Parini-ban a
Tomasich házban,
uj cipész üzletet**

nyitottam, melyben csakis mérték után a legegánsabb és legkényelmesebb cipőket készítem. Fájós és hibás lábakra különös gondot fordítok!

Dobozy Dániel

angol és francia cipész, mű és orthopéd különlegességek készítője.

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitünő kavéházi italok és ételek. Bel- és kül-földi lapok.

Estéknént **BARCZA JENŐ** hírneves cigányzenekara hangversenyez.

Tulajdonos: BUDAI KÁROLY.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás, másolás, címirás, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

Méz

különlegesség kicsinyben és nagyban, na-gyobb vételnél jelentékeny árengedménnyel kapható

Fleischhacker C.
tejsarnokában

Fiume, Piazza Elisabetta. — Naponta friss bécsi kolbász.

Magyar cukrászda Abbaziában

Reichsstrasse 39 villa Shanzer.

Kizárólag természetes teavajból készített elsőrendű cukrászsütemények. Rendelések házhoz szállítva gyorsan eszközöltetnek.

Kávé, csokoládé, frissítő italok.

Uri- és Női Fodrász és Hajfestő-Szalón Színházi frizurák a legújabb bécsi és párisi divat szerint — Ondulolás és manikűr.

FILIPOVICS EDE

uri és női fodrász, Viale Deák 2, Kapuciusdóm mellett. Telefon 17-04. Hívásra rögtön házba is jön.

Színésznőknek és artistanőknek mérsékelt árak.

Nyomatott a „POLINNA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Ne fogadjon el más lámpát, mint

„TUNGSRAM“

felirásu valódi drótlámpát

Hazai gyártmány!!

Óvakodjunk utáztatéktól!!

Gyártja: az Egyesült Izzólampa és Villamossági R. T. Ujpest. 4.

≡ Fiumei vas és fémáruszövetkezet. ≡

Via del Fosso 5.
Telefon 303.

Corso 22
Telefon 93

Via Ciotta 9
Telefon 1401.

Fiume legnagyobb raktára kőszén, fa és légszeszkályhákban és takarékuhelyekben valamint tüzelőeszközökben stb. Ajánlja továbbá házi és konyhaeszközök raktárát. Aczél, vas, mindennemű lemez, épületanyagok, fémek stb. stb. Dynamit és Astralit robbanóanyagok (a pozsonyi Dynamit-Nobel r. t.-nak kizárólagos lerakata és elárúsítója.)

Vizhatlan esőköpenyek.

Urak részére 24 K.-tól feljebb
Hölgyek „ 24 „ „

Esőköpenyek gyermekek részére; tanulóknak igen praktikus,

**12 Kor.-tól feljebb.
Nagy választék**

pénzügyőrök rendőrök, vadászok stb. részére való-köpenyekben.

Árjegyzék ingyen.

Haas Leopold

Telef. 12-67.

FIUME

CORSO 6.

Amerikai cipőüzlet Corso 31 sz.
Via Fosso 1 sz.

T. Blažić - Fiume.

Egységes árak. Egységes árak.

Férfiak és nők részére.

Elegáns kivitelben.

THE CHICAGO SHOE 16,50 kor.

THE NORIS SHOE 18,50 kor

Carlo Fried, Fiume

Viale Deák 60. (Giardino Pubblico mellett).

Dús választék Uri-, női-, fiú- és gyermek öltönyökben és munkás ruhákban. Túl nagy készlet miatt

Karácsony-ig mélyen leszállított árak!

Occasio! Alkalom!

Figyelem!!

Elsőrendű bécsi gyárból származó férfi- és női fehérneműek raktára.

Konkurrencián kívüli eladás.

Női ingek kitünő siffon-ból K. 1.30

Női ingek szallagokkal K. 1.90.

Női ingek igen jó vászonból K. 1.96.

Női nadrág siffon-ból K. 1,96, 2,40 és 3.—.

Modern bluzok, bársony és pargetből, leg-olesőbb árak mellett.

„AL BUON PREZZO“

(AZ OLCSÓSÁGHOZ)

divatkereskedésben.

Óváros Kobler-tér, az „Abbazia“-mozgófény képszinházzal szemben.

— — MAGYAR KISZOLGALÁS. — —

ÉRTESÍTÉS.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy nov. 22-én, szombatom, **istriai borraktárt nyitottam a Türr István utca 4 száma** alatt. A termelési helyen vásárolt, fehér és vörös boraim elsőrendű minőségűek s mérsékelt árban kaphatók. Családoknak bármilyen nagyságu hordókban házhozszállítás. Rendelések vendéglősök és korcsmárosok részéről telefonon is elfogadtatnak. Telefonszám 335. A m. t. közönség pártfogását kéri.

SCALA EDE tulajdonos.

GIOVANNI POLEINER

FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti templommal szemben.

A közelgő **Karácsonyi és Újévi** ünnepek alkalmából ajánlom **hölgyeknek adandó ajándékoknak** nagyon alkalmas cikkeimet és pedig:

Mindennemű kézimunkák, elkezdve, és készen, mint: Asztalgarnitúrák, Asztalterítékek, Millieux, Vánkosok, Kaszetták, Mappák stb.

Modern Bluzszövetek: Crêpe façonné, Crêpe de chine, Charmeuse, Csipkék stb.

Legfrissebb Divatújenságok: Fichü, Jabot, Echarpe, stb.

Glacé-, Selyem- és Tricot- Keztyűk és harisnyák, a legszebb színekben és ledjobb minőségekben.

Női fehérneműek, legszebb kiállításban! **Olcsó árak!**